

**T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi**

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

ESAS NO : 2021/12911
KARAR NO : 2022/1387

**BÖLGE ADLİYE
MAHKEMESİ** : İstanbul 47. Hukuk Dairesi
TARİHİ : 21/10/2021
NUMARASI : 2021/3013-2021/2065
DAVACI : T Ç ADINA VEKİLİ AVUKAT A B
DAVALI : N E ADINA VEKİLİ AVUKAT A.A.
DAVA TÜRÜ : ALACAK

**İLK DERECE
MAHKEMESİ** : İstanbul Anadolu 23. İş Mahkemesi
TARİHİ : 06/07/2021
NUMARASI : 2020/184-2021/760

1

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davacı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hâkimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, davacı ile davalı işveren arasında davaya konu ihtiyari arabuluculuk sözleşmesi 20/03/2019 tarihinde imzalandığını, davacının çalıştığı bir dönemde 02/12/2010 tarihi ile 21/01/2019 tarihinde bir dönemi kapsayacak şekilde bir kısım işçilik alacakları, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, maaş prim alacağı, fazla mesai ücret alacağı, genel tatil ücret alacağı, hafta sonu tatil ücreti alacağı, milli ve dini bayram ücreti alacağı, yıllık izin ücreti alacağı gibi kalemler belirtilip alacak miktarının tespiti dahi yapılmadan toplam 30.000,00 TL karşılığı anlaşma yapıldığı şeklinde tutanak davacıya imzalatıldığına, tutanaktaki yazılanlar hiçbirisi davacı iradesi ile oluşturmadığı gibi tutanakta yapılanlarla ilgili davacı bilgisi bulunmadığını, davalı şirketin tamamen kötü niyetli olarak davacının 10 seneyi aşkın çalışmalarının karşılıklarını almasını engellemek için davacı iradesi ve bilgisi dışında kendi tanıdıkları arabulucuyu ayarlayarak 4 ile 5 katı alacağını vermemek için davacıyı yanıltarak ihtiyari arabuluculuk sözleşmesini imza ettirdiklerini, davacının bilgisiz ve tecrübesizliğinden faydalandıklarını, davacının 10 yıllık emeğine karşılık ödenmesi taahhüt edilen miktar gerçek alacağının çok altında olduğunu iddia ederek ihtiyari arabuluculuk tutanağının iptalini talep ve dava etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davacının 02/12/2010-21/01/2019 tarihleri arasında şoför olarak çalıştığını, davalı ile davacı arasında iş sözleşmesinden kaynaklanan alacaklar hakkında ihtiyari arabuluculuğa başvurduğunu, tarafların 20/03/2019 tarihli arabuluculuk tutanağını imzalayarak karşılıklı anlaşmaya vardıklarını, davacının müvekkilinin bilgisizliğinden ve tecrübesizliğinden faydalanıldığından bahisle sözleşmenin iptalini istediğini ancak iddiasının ispatlayacak hiçbir delil sunmadığını, bir işçinin kıdem tazminatı konusunda bilgisiz olması hayatın olağan akışı içerisinde mümkün olmadığını, davacının eğitilmiş okuma yazma bilen 10 yılı aşkın iş tecrübesinin olduğunu, bu sebeple davanın bilgisizliğinden ve tecrübesizliğinden yararlanılması gibi bir durum söz konusu olmadığını, davaya konu arabuluculuk tutanağının müzakere edilerek sözleşme hazırlandığını, sözleşmede yazılan bu hususun davacı tarafından bilinmediğinin iddia edilmesinin tamamen kötü niyetli olduğunu savunarak davanın reddini talep etmiştir.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

İlk Derece Mahkemesince, davacının brüt ücretinin 7.273,64 TL olduğu ve tanık beyanlarına göre davacının haftanın 33 saat fazla çalışma yapıp: dini ve resmi bayramlarda çalıştığı göz önünde bulundurularak hazırlanan bilirkişi hesap raporu ile tespit edilen toplam işçilik alacağı tutarı ile dava konusu ihtiyari arabuluculuk tutanağında belirtilen tutar arasında oransızlık bulunduğu ve gabinin objektif şartlarının mevcut olduğu; ancak davacının tecrübesizliğinden ve bilgisizliğinden yararlanıldığına ilişkin dosyada delil bulunmadığı, dava konusu olayda gabinin subjektif şartlarının mevcut olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

İstinaf Başvurusu:

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti:

Bölge Adliye Mahkemesince, "Dosyada bulunan arabuluculuk tutanağına göre, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla mesai ücret alacağı, hafta tatili ücret alacağı, yıllık izin ücreti karşılığı olarak net 30.000,00 TL ödenmesi ve kararlaştırılan ödemenin bunların tam karşılığı olduğu konusunda anlaşıldığı, davacıya ödeme yapıldığı, davacının yaşı, hayat tecrübesi, kıdem süresi ve eğitim durumu itibari ile imzaladığı sözleşmenin sonuçlarını bilebilecek durumda olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca davacı davalı tarafça kandırıldığını belirtmişse de, ne şekilde kandırıldığına dair somut bir açıklamada bulunmadığı, arabuluculuğa gitmesi için bir neden bulunmadığını ifade etmişse de, gerek davacı, gerekse davalı tanık beyanlarında davacı ile davalının ihtiyari arabuluculuk görüşmesi yaptığı ve anlaşmaya vardıklarını, davacıya bu konuda baskı yapıldığını görmediklerinin, davacının belirli bir para karşılığında işe devam etmesi hususunda anlaştıklarını ve davacı ve davalı ortak tanığının beyanında da arabuluculuk tutanağının imzalanmasından sonra davacının bir ay kadar çalıştığının ve davalının başka bir şoför aldığının duyması üzerine işi bıraktığının ifade edildiği anlaşılmaktadır.

Arabuluculuk son tutanağı sahteliği ispatlanıncaya kadar geçerli ilam niteliğindeki belgelerdendir. Sahteliği konusunda bir iddia olmadığı gibi, fiil ehliyetsizliği, kısıtlılık halleri dışında irade fesadına dayalı iddiaların somut ve kesin delillerle ortaya konulması gerekmektedir.

Bu kapsamda, dosyadaki bilgi ve belgeler, tanık anlatımları bir arada değerlendirildiğinde, davacının iradesinin fesada uğratıldığı ve kandırıldığı hususunun somut olarak ortaya konmadığı, dosyada tanık anlatımları ile davacının aylık brüt ücreti ve haftada 33 saat fazla mesai yaptığı ve dini ve milli bayramlarda çalıştığı belirlenerek bilirkişi raporunda tespit edilen toplam işçilik alacağı ile ihtiyari arabuluculuk tutanağında belirtilen tutar arasında oransızlık bulunduğu belirtilmişse de, kesin kayıtlara dayalı olarak bir hesaplama yapılmadığı gibi, davacının tecrübesizliğinden ve bilgisizliğinden yaralandığına dair de dosyada somut delil bulunmadığı, davacı tarafça ileri sürelen iddiaların ispatlanmadığı, mahkemenin bu

yöndeki tespit ve değerlendirmelerinin dosya içeriğine uygun olduğu, davacı vekilinin istinaf itirazının yerinde olmadığı anlaşılmıştır" gerekçesiyle davacının istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Temyiz Başvurusu:

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

Gerekçe:

Davacı işçi, davalı işveren tarafından başlatılan arabuluculuk görüşmelerinin kanuna uygun yürütülmediğini, hakları konusunda yeterince aydınlatılmadığını ve usulüne uygun bir müzakere ortamı oluşturulmadan tarafların anlaşmalarına ilişkin tutanak düzenlendiğini, düzenlenen tutanağın hangi amaçla oluşturulduğunu ve mahiyetini bilmediğini, bu konuda kendisine herhangi bir bilgi verilmediğini, iş sözleşmesi devam ederken düzenlenen bu tutanağın geçersiz olması gerektiğini iddia ederek anlaşma tutanağının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı işveren, arabuluculuk tutanağının usule uygun olarak düzenlendiğini, iptalini gerektiren bir husus bulunmadığını savunmuştur.

İlk Derece Mahkemesince gabinin objektif şartlarının bulunduğu ancak davacının iradesinin fesada uğratıldığını gösteren bir delil olmadığı kabul edilerek gabinin subjektif şartlarının oluşmadığı gerekçesiyle dava reddedilmiştir.

Somut olayda, davacı işçinin davalıya ait işyerinde 01/01/2010- 26/04/2019 tarihleri arasında çalıştığı anlaşılmaktadır. Davalı işveren tarafından ihtiyari arabuluculuk süreci başlatılarak düzenlenen anlaşma tutanağında davacıya kıdem ve ihbar tazminatı ile fazla mesai, ulusal bayram genel tatil ve yıllık izin ücreti alacaklarına karşılık toplam 30.000,00 TL ödeneceği kararlaştırılmıştır. Tutanağın düzenlendiği 20/03/2019 tarihi itibarıyla iş sözleşmesi devam eden davacıya kıdem ve ihbar tazminatı ile yıllık izin ücreti gibi iş sözleşmesinin sona ermesine bağlı tazminat ve alacakların ödeneceğinden söz edilmesi çelişki oluşturmaktadır. Gerçekten tutanakta belirtildiği üzere 21.01.2019 günü davacının işten çıkışının, 23.01.2019 günü ise tekrar işe girişinin yapılması, bu şekilde gerçekte bir fesih işlemi olmadığı halde avans niteliğinde ödemelerin kıdem ve ihbar tazminatı olarak gösterilmesi, ayrıca iş sözleşmesi sona ermediği halde kullandırılmayan yıllık izin hakkının parasal alacağa dönüştürülmesi kanuna uygun görülemez. Belirtmek gerekir ki, gerçekte bir fesih söz konusu olmadığı halde işçiye ihbar ve kıdem tazminatı adı altında bir ödemenin arabulucu önünde yapılan anlaşma ile kararlaştırılmış olması ödemenin avans niteliğini ortadan kaldırmaz. Aynı şekilde iş sözleşmesi sona ermediği halde yıllık ücretli izin hakkının arabulucu anlaşma tutanağı ile paraya tahvil edilmesi de kabul edilemez. Bu nedenle arabuluculuk tutanağının geçersiz olduğunun tespitine karar verilmelidir. Her ne kadar davacı tarafından harca esas değer gösterilerek dava açılmış ise de dava dilekçesinin sonuç kısmında sadece arabuluculuk tutanağının iptaline karar verilmesi talep edildiğinden dava niteliği itibarıyla tespit davası olup kısmi ıslah suretiyle davanın alacak davasına dönüştürülmesi mümkün değildir. Bu nedenle davanın tespit davası olarak görülüp sonuçlandırılması gerekirken yazılı şekilde sonuca gidilmesi ve davacının istinaf talebinin reddine karar verilmesi hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının ve bu karara karşı istinaf başvurusunu esastan reddeden Bölge Adliye Mahkemesi kararının, yukarıda yazılı sebepten dolayı **BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA**, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin ise Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 07/02/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Dr. S. GÖKTAŞ	Ö. F. HERDEM	B. AZİZAĞAOĞLU	H. AYDINLI	D. KORKMAZ